

"ОВЧАТА КУПЕЛ"

На пет километра югозападно от центъра на София и на около един километър от Княжевското шосе, при Красно село се намира държавния бальнеосанаториум "Овчата купел". Името му ви звучи малко своеобразно нали? "Овча купел". Но така се именува в библейско време един прочут със своята лечебна сила термален извор, който се намирал до една от портите на Йерусалим. През лятото на 1908 г., когато изворот е популяризиран и открит за страдащите от ревматизъм и от други болести, един тогавашен журналист го е кръстил с това име; защото и софийският термален извор, по своята радиоактивност, целебни свойства, благодатна сила е наистина "чудодеен".

Местността, където днес се издига банята "Овчата купел" обиколена с китни и прохладни паркове, с красиви вили, фонтани и удобни шосета, някога се е наричала "Софоляне". Тук са расли тръни и буренаци около кални извори, в които биволите на горнобанчани се търкаляли през горещите летни дни.

Според преданието, в старо време, тук е имало заселище, чиято съдба е неизвестна. Предполага се, че е било разрушено от природни стихии, а доунищожено от паметното софийско земетресение през 1818 г., когато е било срутено и част с лявото крило на църковата "Св.София".

Когато се застрояваше околността на банята, работниците разкриваха основите на стари сгради в антична архитектура,

През 1858 г. в София се разразило друго земетресение с катастрофални последици. До преди 20 години старци от Княжево и от Горна баня разправяха, как в момента на тръса от към "Софоляне" се чул страхотен пукот, а след това се появил "стълб" от гореща вода, висок около 50 метра. Водата продължавала да блика известно време, а след това бавно почнала да намалява". /Виз. "Софийски Общински вестник" год. II бр. 1 от 31 май 1915 г/

Горещата вода извряла из една дълбока пукнатина, из която излизали и задушливи газове. Според показанията на очевидци, водата тогава била "колкото за нест воденични камъка". С течение на времето пукнатината се затворила, а водата, вече много поизстинала, кала се прибрала в широк басейн и продължавала да извира. На онова време в населението из околните села съществувало поверие, че който болен се потопи в четвъртък /този ден станало земетресението/ в хещката вода, сигурно ще се изцери. И затова в миналото не само селяните, но и болния си добитък, къпали и лекува.

ли тука. Едновременно с това топлият извор бил използван и от софийските ловци. Тук кацали големи пасажки от диви гъски и потици, та когато ловували, винаги се завръщали по домовете си с пълни торби.

Първ път за "Овчата купел" е писано през месец януари 1908 година. И от тогава славата и много порастна. Първият човек, който така да се каже, откри "Овчата купел" и я "разработи" беше някой си Данил Атанасов, родом от Прилеп. Дълги години жена му била схваната от ревматизъм. Всичко направил човекът да и помогне, но лях нигде не намерили. Най-сетне един горно-банчанин казал на Данил да занесе и потоци жена си в "жежката вода" при Павлово. Атанасов го послушал, завел там жена си и след 20-двеста дни почти непрекъснато лежане във вира, жената се изправила на нозете си, а към края на лятото напълно оздравяла. На другата година Д. Атанасов построил барака при извора, отвори кафене и хем сочеше жена си като вещественно доказателство за чудотворната сила на водата, хем черпеше безплатно с кафе все по-вече и по-вече прииждащите болни иде.

През лятото на 1908 г. този целебен извор представляваше един мътен и застоен вир, в които се търкаляха с слънени от слънцето гърбове, много болни от разни недъзи, без каквото и да е клиническо упътване и лекарски съвети, както жените, така и мъжете лежах във водата голи. Бяха един до друг и гледаха на всичко спокойно и мълчаливо. Близо до извора имаше колиба от черги и в нея си играеха две пеленачета. Около извора бяха слагани дрехите на тях, които се къпеха, а до тях лежеха две груби дървени носилки, в които се гърчеха немоцно изпити и виденени болни. Те търпеливо се пържеха на слънцето и очакваха времето, когато ще ги потопят в целебната вода.

Разбира се това положение на "Овчата купел" не продължи много. Скоро тогавашната санитарна дирекция се намеси, а държавата опусна средства, каптира извора и построил на мястото на нечистия вир нова баня. Постройката и струване на времето 35 милиона лева и заема площ от 1270 кв.м.

Ала "Овчата купел" придоби още по-голяма известност след 9 септември 1944 г. Новата народна власт се намеси, устрои и разкраси околността и, разшири лечебния и капацитет и я превърна в пълно Валнеосанаториум с всички негови приспособления и удобства. Днес вече "Овчата купел" не отстъпва по нищо на известните чуждестранни лечебни заведения от този род.

са разитни турске и дурскаци, ама
~~двор~~ ~~бер~~ ~~капитан~~ ~~ви~~ ~~рове~~, в којо
 диволује на горнобаштану
 се така иди преј поземне мит-
 ни дна. [Спогод предавнието, в сто-
 ро време турка имено засолује,
 кидито судба е реверуца. Прето-
 лага се не е било рафршето от
 природни стикни, а доунишето
 от паметното содрешето зе-
 ментресане ткој 1818 год., кога
 го е било срушето и тасе е лаво-
 го криво на уркваја „Св. Софиа“.
 Когато се јестриване оно имену
 ја ~~се~~ ^{на} ~~дан~~ ~~др~~, работнишете раф-
 крибата основите на сгаре сградн
 с архитон архитерсуре.

Змес 1858 год. в Софиј се р раф-
 раило друго землетресане с ко-
 рафранки последици. До про-
 до дваесети години сгаре о
 кидево и о Ладан-дант рафр-
 вета как в померн на турца
 от кет „Софолте“ се тур сгар-
 хотиет туркот, а след това се
 пофви, стигло от гоземца вода,
 висок около 50 метра. Вода
 ја подмишвала да блика ика

и патници, та когато лъбувати
виста се забвирени по долове
си с пълни тореди...

Пръв За Фрелъ пзт за „Общери
кучен“ е писано през м. юни 1908.
И от права слава и много по
раства. Пзвудит човек, който, така
да се каже, е откри „Общата
кучен“ и 2 „разработи“, беше
~~сега~~ изкоп си Данил Атанасов,
родом от Тримей. От дълги години
чреда му била сватата от рев-
матизъм. Всичко направил го-
вект да и помогне, но лек вид-
де не намери. Най-сетне един
годинаквотин кажал че Данила
да заведо тачесе и да потопи
чрека си в „Мешкава вода“ при
Кавовод. Атанасов го послу-
шал, забел жал чрека си и след
20 днешо погнл непрекъснато
от чрека във вида, чреката
се изправил и го жетсе си, а
към края на летото ~~го~~ напълно
отравил. На другата година Д. Атан-
асов погнл баракса при из-
вода, отбави карете там и хел-
сото ме чрека си като вещество
но доказателство за чрекава

ката и струговане на вгочеро 35 ми -
мача лева и зема площ от 1270 кв.

и.
Ако "Община Курци" придобие още
авторизация и заверен след 9 септември
1944 год. Новата народна власт
се намеси, устрои и разкраси окол-
ността, разшири ледниците и ко-
пачиците и 2 пазарача в тила
балнеосанитарни с всички усло-
вия и приспособления и административни.
Днес вече ~~"Община Курци"~~ не от-
стъпва по нищо на известните Кур-
циданни ~~летовни~~ летовни забр-
дени от този род.

~~Димитър~~

~~Димитър~~